ZÁPIS Z JEDNÁNÍ

Rada vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí
Poradní výbor pro posuzování psychoaktivních látek

Den: 29. 9. 2026
Čas: 10:00–13:00
Místo: Šrobárova 48/49, Praha 10
Přítomni: dle prezenční listiny (u originálu)

Program jednání

1. Úvod
2. Diskuse nad doporučeními pracovní skupiny EWS
3. Hlasování
4. Generický systém kontroly psychoaktivních látek
5. AOB

Úvod

Tajemník Poradního výboru pro posuzování psychoaktivních látek (dále jen „Poradní výbor“) přivítal účastníky jednání, představil program a informoval o probíhajícím strojovém záznamu jednání, pořizovaném pro interní účely zpracování zápisu. Žádný z přítomných nevznesl námitku. Žádný ze členů Poradního výboru neoznámil, že by věděl o okolnostech, které by zakládaly pochybnosti o jeho nepodjatosti vzhledem k některé z diskutovaných látek. Jednání se s hlasovacím právem účastnila MUDr. Alena Trunečková (SÚKL) jako zástupkyně MUDr. Zuzany Buriánkové. Jako host se jednání účastnila Ing. Daniela Winklerová (SZÚ).

Diskuse nad doporučeními pracovní skupiny EWS

Předseda Poradního výboru, představil látky, které pracovní skupina EWS předložila k posouzení. Poradní výbor se podobně jako pracovní skupina EWS shodl, že látky delta-10-THC, delta-8-THC methylkarbonát a delta-9-THC methylkarbonát již podléhají kontrole díky „semigenerickému“ vymezení tetrahydrokanabinolu v příloze č. 4 k nařízení vlády č. 463/2013 Sb. V případě látek exo-THC, delta-8-iso-THC a delta-8-cis-iso-THC nebyl Poradní výbor z předložených podkladů a na základě vlastních zjištění schopen během jednání spolehlivě určit, zda je i tyto látky možné podřadit pod již existující kontrolované látky, případně zda se jedná o látky psychoaktivní. Zástupci VŠCHT a Ministerstva zdravotnictví tedy nabídli členům Poradního výboru poskytnout v horizontu zhruba dvou týdnů doplňující informace o předmětných látkách. U látek CBDB a CBDO, analogů CBD s kratším postranním řetězcem, se výbor ztotožnil se závěrem EWS, že se nejedná o psychoaktivní látky a na kontrolované seznamy je tedy zařadit nelze.

Nejrozsáhlejší diskuse se týkala návrhu přeřadit MDMB-PINACA ze seznamu zařazených

psychoaktivních látek (ZPL) na seznam návykových látek. Diskutovalo se o tom, proč nestačí stávající zařazení na seznam ZPL, jehož smyslem je stažení látky z trhu. Pro přeřazení zazněl zejména argument vysoké toxicity a rizika fatálních intoxikací. Dále bylo upozorněno, že jiné syntetické kanabinoidy typu PINACA již na seznamu návykových látek jsou a že izomery jsou analyticky obtížně rozlišitelné. Zazněl proto i podnět zařadit na seznam návykových látek izomery ADB-PINACA. Podle dalších názorů zařazení mezi návykové látky vysílá jednoznačný signál o nebezpečnosti látky.

Jako protinázor zaznělo, že neoprávněné nakládání se ZPL je již nyní trestným činem se sazbou až osm let. Příčinou výskytu látky na trhu je podle těchto názorů spíše nedostatek kapacit pro průběžnou kontrolu a malé povědomí orgánů činných v trestním řízení o této úpravě. Přeřazení by podle nich dopadlo zejména na uživatele, kteří látku užijí nevědomky. Kritizovány byly i nedostatečné podklady pro rozhodnutí a riziko zpřísňování regulace pod mediálním tlakem. Podle monitoringu VŠCHT se MDMB-PINACA v posledních měsících ve vzorcích z trhu již nevyskytuje, což může svědčit o tom, že zařazení na seznam ZPL zafungovalo. Výrobci ji však nahrazují podobně toxickými deriváty.

Výbor se shodl, že izomery téže látky nemohou být regulovány v různých režimech. Doporučení proto bylo rozšířeno na MDMB-PINACA včetně polohových izomerů, čímž je zahrnuta i MDMB-iPINACA. Polohovými izomery se rozumí izomery alkylového (methylbutylového) řetězce. Toto vymezení bude upřesněno v poznámce pod čarou nebo v důvodové zprávě k nařízení vlády. Připomenut byl i návrh z pracovní skupiny EWS prověřit další syntetické kanabinoidy na seznamu ZPL s obdobnou toxicitou.

K derivátu α-PVP navrženému na seznam návykových látek a látkám piptapentadol, 3-fluorothozalinone, 3-Me-PCE a CL-218,872 navrženým na seznam ZPL nezazněly připomínky.

Hlasování

Usnesení Poradního výboru č. 1

Poradní výbor doporučuje přeřazení látky MDMB-PINACA, včetně jejích polohových izomerů, ze seznamu zařazených psychoaktivních látek na seznam návykových látek.

(14-0-0)

MZ – pro, SZÚ – pro, ÚVČR – pro

Usnesení Poradního výboru č. 2

Poradní výbor doporučuje zařazení látky 2,4-dimethyl-α-PVP na seznam návykových látek.

(14-0-0)

MZ – pro, SZÚ – pro, ÚVČR – pro

Usnesení Poradního výboru č. 3

Poradní výbor doporučuje zařazení látek piptapentadol, 3-fluorothozalinone, 3-Me-PCE a CL-218,872 na seznam zařazených psychoaktivních látek.

(14-0-0)

MZ – pro, SZÚ – pro, ÚVČR – pro

Další body diskuse

Příprava generického systému zařazování psychoaktivních látek

Zástupce Ministerstva zdravotnictví informoval, že úkol zavést generický systém vyplývá z usnesení vlády ze dne 24. srpna 2026 č. 538. Tímto usnesením byly schváleny závěry akce Korund včetně doporučení pracovní skupiny Ministerstva vnitra. Návrh generického systému vychází z německé úpravy a inspiruje se také úpravami Rakouska, Švýcarska a Dánska. Má pokrýt syntetické kanabinoidy, deriváty 2-fenylethylaminu včetně katinonů, nitazeny, semisyntetické kanabinoidy a preventivně i fentanyly. Generický systém by měl existovat vedle výčtových seznamů, přičemž konkrétní zařazení látky by mělo mít přednost před generickým zařazením. Účinnost se předpokládá od 1. 1. 2027. Legislativním nosičem bude pravděpodobně pozměňovací návrh k návrhu zákona označovanému jako „Lex Kratom“. Podle dosavadního záměru by látky v generických skupinách nemusely splňovat podmínku psychoaktivity. Analýza dopadů generických systémů v zahraničí zpracována nebyla. MZ přislíbilo zaslat členům výboru chemickou část návrhu v nejbližších dnech.

V diskusi zazněla kritika, že návrh vzniká bez zapojení Poradního výboru. Členové požadovali, aby výbor byl do přípravy zapojen a aby o zařazování skupin látek rozhodoval stejně jako dosud o jednotlivých látkách. Jako zásadní problém byla označena absence podmínky psychoaktivity. Podle některých členů je v rozporu s definicí návykové látky v zákoně č. 167/1998 Sb. i s mezinárodními úmluvami, zakládá riziko neústavnosti nařízení vlády a je problematická i s ohledem na judikaturu SDEU v otázce CBD, kdy absence psychoaktivity znemožňuje látku regulovat jako drogu. Bylo upozorněno, že široce vymezené deriváty 2-fenylethylaminu by zahrnuly i léčiva a endogenní a přírodní látky. Za nekonzistentní bylo označeno řadit semisyntetické kanabinoidy do stejného režimu jako nitazeny a fentanyly.

Zazněl také názor, že volba mezi ZPL a návykovými látkami zkresluje problém na volbu mezi dvěma vzájemně se vylučujícími variantami, neboť způsob vymezení kontrolovaných látek by neměl souviset s kontrolním režimem, do kterého jsou jednotlivé látky zařazeny. I samotné návykové látky mají více režimů. Zazněl rovněž argument, že generický systém brzdí legitimní výzkum a využití látek a v případě příliš široké definice látek by mohl být problém s dovozem a vývozem i běžných chemických látek používaných v průmyslu a výzkumu. Chemické společnosti budou navíc ze dne na den pracovat s kontrolovanými látkami, včetně souvisejících požadavků na evidenci a roční hlášení. Požadováno bylo vyhodnocení, zda generické systémy v zahraničí snížily prevalenci nebo rizika. V této souvislosti bylo uvedeno, že nejvyšší prevalenci syntetických kanabinoidů mají naopak země s nejrestriktivnější regulací konopí. Dále zaznělo, že generický systém nezbaví laboratoře nutnosti přesně identifikovat konkrétní látku a že bude nutné upravit povolování zacházení pro výzkumná pracoviště. Většina diskutujících se přiklonila k napojení generického systém na režim ZPL.

V diskusi bylo dále upozorněno, že zákaz „obohacování“ technického konopí v návrhu Lex Kratom dopadne i na běžné zpracování technického konopí a na uživatele CBD. Jako alternativa bylo navrženo zařadit CBD konopí mezi psychomodulační látky. Zazněl rovněž argument, že pro nanášení syntetických látek lze použít jinou rostlinnou matrici. Například kanabonoidy ze skupiny JWH se v době prodeje „spice“ nanášely na sušenou drť rostliny daminána. Zástupce Ministerstva zdravotnictví uvedl, že cílem jsou dodatečně obohacené vrcholíky, které tvořily přibližně 80 % záchytů v akci Korund.

Kandidáti na zařazení mezi psychomodulační látky a prezentace k THCV

Předseda Poradního výboru informoval, že hodnocení látek kanna a kava kava je v pokročilém stádiu a připravují se technické parametry (limity, nečistoty). Dalším kandidátem je THCB. Podklady by měly být připraveny k hlasování do jednoho roku.

MUDr. Páleníček představil rešerši k THCV. Přírodní delta-9-THCV je neutrální antagonista CB1 receptoru bez intoxikačních účinků a s potenciálním využitím v léčbě obezity a diabetu 2. typu, a neměl by proto podléhat kontrole. Syntetický delta-8-THCV je parciální agonista s mírnými psychoaktivními účinky, u něhož je regulace namístě. Produkty deklarované jako THCV ve většině případů obsahují zmiňované delta-8-THCV nebo často obsahují i jiné kanabinoidy včetně syntetických, analogy PINACA nevyjímaje. Předseda doplnil, že CBD nemůže sloužit jako prekurzor syntézy THCV, za tímto účelem se používá CBDV.

AOB

Prezentace projektu Bezpečná dostupnost psychoaktivních látek byla z časových důvodů přesunuta na příští jednání. Doc. Mravčík zdůraznil její význam pro práci výboru. Předseda požádal, aby byl návrh generického systému na Poradním výboru projednán ještě před jeho předložením Poslanecké sněmovně.

Závěry jednání

1) Poradní výbor projednal doporučení pracovní skupiny EWS a doporučil zařadit látky piptapentadol, 3-fluorothozalinone, 3-Me-PCE a CL-218,872 na seznam zařazených psychoaktivních látek a látky 2,4-dimethyl-α-PVP a MDMB-PINACA a včetně jejích polohových izomerů na seznam návykových látek.
2) Látky exo-THC, delta-8-iso-THC a delta-8-cis-iso-THC posoudí VŠCHT ve spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví a o jejich případném zařazení rozhodne Poradní výbor hlasováním per rollam.
3) Ministerstvo zdravotnictví zašle členům Poradního výboru chemickou část návrhu generického systému zařazování psychoaktivních látek. Poradní výbor požaduje být do přípravy zapojen a návrh projednat před jeho předložením Poslanecké sněmovně.
4) Další jednání bude svoláno předběžně v prosinci 2026. Návrh konkrétního termínu bude zaslán s předstihem.

Ve 13:00 bylo jednání ukončeno.

Zapsal: JUDr. Matyáš T. Lucký v. r.

Dne: 29. 9. 2026